ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ ректора Академії
від 29.12.2025 № 110

ПОЛОЖЕННЯ ПРО НОРМИ ЧАСУ

для планування й обліку навчальної,
методичної,наукової та організаційної роботи
науково-педагогічних працівників
КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

(нова редакція)

Зміст

1. Загальні положення
2. Основні категорії (терміни)
3. Норми часу для планування різних видів роботи
4. Планування та облік роботи

1. Загальні положення

Цим Положенням «Про норми часу для планування й обліку навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи науково-педагогічних працівників» (далі – Положення) з урахуванням специфіки видів робіт та особливостей навчальної діяльності закладів післядипломної педагогічної освіти визначаються конкретні норми робочого часу науково-педагогічних працівників (далі – викладачів) Комунального вищого навчального закладу «Харківська академія неперервної освіти» (далі – Академія).

Положення розроблено відповідно до законів України: «Про освіту» № 2145-VII від 04.09.2017 р., «Про вищу освіту» № 1556-VII від 01.07.2014 р. зі змінами і доповненнями (стаття 56); Кодексу законів про працю України, наказів Міністерства освіти і науки України: № 186 від 16 лютого 2022 р. «Про затвердження Рекомендованого переліку видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи для науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників» і № 187 від 16 лютого 2022 р. «Про визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 07 серпня 2002 року № 450»; Статуту Академії.

Норми часу навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи визначаються закладом вищої освіти (п. 2 ст. 56 Закону України «Про вищу освіту»). Норми часу є обов'язковими для всіх викладачів Академії.

Норми часу розраховуються, виходячи з астрономічної години (60 хв.), крім навчальних занять (лекцій, практичних і семінарських занять тощо), де академічна година (45 хв.) обліковується як астрономічна.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про вищу освіту» (із змінами) робочий час викладачів становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

2. Основні категорії (терміни)

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

– *академічна година* – мінімальна облікова одиниця навчального часу тривалістю **45 хвилин**. Дві академічні години утворюють **пару академічних годин (90 хв)**;

– *навчальна група* – група слухачів, які навчається у КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти» за освітньою програмою підвищення кваліфікації; група формується за наявності 15-30 осіб;

– *навчальна робота науково-педагогічних працівників* складається з проведення навчальних занять (проведення лекцій, практичних, семінарських занять тощо) та інших видів (проведення консультацій, контрольних заходів);

– *норма часу* – регламентована витрата часу на виконання певного виду навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи або інших трудових обов'язків науково-педагогічним працівником;

– *робочий час науково-педагогічного працівника* – сумарний час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної роботи та інших трудових обов'язків.

3. Норми часу для планування різних видів роботи

3.1 .Тривалість робочого часу викладача на календарний рік визначається з урахуванням відпусток, вихідних (відповідно до п. 6 ст. 6. Закону України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» – без урахування святкових і неробочих днів). Розрахунок тривалості робочого часу викладачів на календарний рік здійснюється за формулою:

$$A = \left(52 - 8 - \frac{n}{m}\right) \text{тижні} \times 36 \text{годин/тиждень}$$

А – тривалість робочого часу на календарний рік;
52 тижні на календарний рік, з них 8 тижнів відпускних днів;
n – кількість святкових днів на рік;
m – кількість робочих днів на тиждень.

3.2. Річна тривалість робочого часу викладача змінюється залежно від кількості святкових днів (відповідно до законодавства), а тому її обрахування проводиться щорічно і відображається в індивідуальному плані.

3.3. Тривалість робочого часу викладача з повним обсягом обов'язків в умовах воєнного стану становить не більше **1584** годин на навчальний рік.

3.4. Максимальний обсяг навчальної роботи на одну (повну) ставку науково-педагогічного працівника **не може перевищувати 30 відсотків** робочого часу і становить **не більше 480** годин на рік.

3.5. В Академії встановлено такі норми навчальної роботи викладачів:

Посада	Навчальна робота		
	Загальний обсяг (годин)	Навчальні заняття	Інші види навчальної роботи
Завідувач кафедри	360	260	100
Професор	360	260	100
Доцент	400	300	100
Старший викладач	440	330	110
Викладач	480	360	120

3.6 Види навчальної роботи науково-педагогічних працівників Академії обираються згідно з переліком видів навчальної роботи – додаток 1.

3.7. У випадках виробничої необхідності викладач може бути залучений до проведення навчальних занять понад установлену норму, визначену індивідуальним планом, але в межах нормативного обсягу свого робочого часу, відповідні зміни мають вноситися в індивідуальний план роботи викладача.

3.8. Наукова робота складає не менше 30 відсотків робочого часу науково-педагогічного працівника і становить не менше 480 годин на рік; види обираються з переліку видів наукової роботи – додаток 2.

3.9. Залишок годин робочого часу (без навчальної та наукової роботи) використовується для методичної та організаційної роботи і розподіляється особисто кожним науково-педагогічним працівником згідно з переліком видів методичної роботи – додаток 3 і переліком видів організаційної роботи – додаток 4.

4. Планування та облік роботи

4.1. **Індивідуальний план роботи викладача** є основним документом, що визначає роботу кожного викладача на календарний рік. До індивідуального плану вносяться заходи з навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи (з позначенням годин), що заплановані на поточний календарний рік. Індивідуальні плани викладачів обговорюються на засіданнях кафедри і затверджуються завідувачем кафедри; а індивідуальні плани завідувача кафедри затверджуються проректором з навчальної роботи.

4.2. У загальному обсязі робочого часу викладача повинні враховуватися час перебування у відрядженні, період тимчасової непрацездатності, перебування на курсах підвищення кваліфікації або стажування з відривом від роботи тощо. На цей період викладач звільняється від виконання всіх видів робіт, передбачених індивідуальним робочим планом. Встановлений йому на цей період обсяг навчальної роботи виконується іншими викладачами кафедри з розрахунку 36-годинного робочого тижня та в межах його встановленого обсягу на рік. Після виходу викладача на роботу на період, що залишився до завершення року, плановий обсяг його навчальної роботи зменшується пропорційно часу відсутності на роботі. Зміни в обсязі навчальної роботи викладача з причин, зазначених вище, мають бути відображені в Індивідуальному плані викладача з відповідним перерахунком.

4.3. За підсумками І півріччя та ІІ півріччя календарного року кожен викладач відповідно до 20 червня та до 20 грудня **складає звіт** про виконання індивідуального плану роботи, який розглядається та затверджується на засіданні кафедри.

Звіти про виконання індивідуальних планів завідувачів кафедр затверджуються проректором з навчальної роботи.

4.4. Контроль за фактичним виконанням викладачами індивідуального плану і дотриманням затверджених норм часу протягом півріччя/року здійснюється завідувачами кафедр та проректорами згідно з їхніми функціональними обов'язками.

Схвалено вченою радою КВНЗ
«Харківська академія неперервної освіти»,
(протокол № 6 від «29» грудня 2025 р.)

Додаток 1
до Положення про норми часу
наказ № 110 від 29.12.2025 р.

Перелік видів *навчальної* роботи науково-педагогічних працівників Академії

№	Вид роботи	Норма часу	Примітка
1	Проведення навчальних занять (*лекцій, практичних, семінарських занять, тренінгів тощо*)	1 година на навчальну групу за одну академічну годину	Відповідно до освітньої програми підвищення кваліфікації
2	Проведення тематичних дискусій, конференцій з обміну досвідом, рефлексивних сесій тощо	1 година на навчальну групу за одну академічну годину	Відповідно до освітньої програми підвищення кваліфікації
3	Проведення контрольних заходів: – *підсумкове тестування* – *перевірка практичних робіт*	 – до 2 годин на одну навчальну групу для викладача – 0,33 години на 1 слухача	Відповідно до розкладу навчальних занять
4	Проведення консультацій зі слухачами за темами навчальних занять	- до 40 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 110 год; - до 25 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 75 год; - до 15 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 36 год.	Загальний обсяг годин на 1 навчальну групу розподіляється за потребою слухачів між викладачами Академії (крім викладачів-погодинників)
5	Проведення консультацій під час самостійної роботи	- до 15 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 110 год; - до 8 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 75 год; - до 2 годин / 1 група –курси за освітньою програмою 36 год	Загальний обсяг годин на 1 навчальну групу розподіляється за потребою слухачів між викладачами Академії (крім викладачів-погодинників)

Людмила ЛУЗАН
Тетяна ПАПЕРНОВА
Ірина КОНОНЕНКО

Додаток 2
до Положення про норми часу
наказ № 110 від 29.12.2025 р.

Перелік видів *наукової* роботи науково-педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

№ з/п	Назва виду роботи	Норми часу в годинах	Примітка
1	Підготовка тез *до збірників наукових праць, матеріалів наукових заходів*	75 год за 1 умов. друк. арк.	
2	Підготовка статей: – у виданні, внесеному до категорії «А» – у вітчизняному фаховому виданні категорії «Б», – у науково-методичних виданнях, що не індексуються в базах данних	- 100 год за 1 умов. друк. арк. - 70 год за 1 умов. друк. арк. - 50 год за 1 умов. друк. арк.	
3	Підготовка наукової доповіді / виступу *(на наукових конференціях; вченій раді Академії, засіданні кафедри тощо)*	до 20 год за 1 захід	
4	Експертиза та рецензування наукових праць (освітніх програм, статей, монографій, проєктних пропозицій, учнівських науково-дослідних робіт МАН, дисертацій тощо)	50 год за 1 умов. друк. арк.	
5	Участь у планових наукових дослідженнях (міжнародний, всеукраїнський, регіональний рівні)	до 100 годин	
6	Керівництво науковим/науково-дослідним проєктом	до 100 годин на 1 проєкт	
7	Наукове консультування / координація в межах планових наукових досліджень	до 50 годин на 1 проєкт	
8	Підготовка наукових звітів за результатами реалізації наукових проєктів, науково-дослідної роботи	100 год за 1 умов. друк. арк.	
9	Укладання науково-методичних збірників	20 год за 1 умов. друк. арк.	
10	Редагування науково-методичних матеріалів (збірників, журналів)	40 год за 1 умов. друк. арк.	
11	Підготовка монографій / підручників	100 год за 1 умов. друк. арк.	
12	Виконання обов'язків офіційного опонента під час захисту дисертацій	до 50 годин	

Людмила ЛУЗАН
Тетяна ПАПЕРНОВА
Ірина КОНОНЕНКО

Додаток 3
до Положення про норми часу
наказ № 110 від 29.12.2025 р.

Перелік видів *методичної* роботи науково-педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

№ з/п	Назва виду роботи	Норми часу в годинах
1	Розроблення комплексних освітніх програм	до 10 годин
2	Оновлення комплексних освітніх програм	до 3 годин
3	Розроблення освітніх програм (ОП) за темами/напрямами та навчально-тематичних планів	ОП 6 год – до 5 годин ОП 15 год – до 10 годин ОП 36 год – до 20 годин ОП 75 год – до 30 годин ОП 110 год – до 40 годин
4	Оновлення освітніх програм) за темами/напрямами та навчально-тематичних планів	ОП 6 год – до 3 годин ОП 15 год – до 5 годин ОП 36 год – до 10 годин ОП 75 год – до 15 годин ОП 110 год – до 20 годин
5	Розроблення робочих програм навчальних занять (РПНЗ)	до 5 годин
6	Розроблення розкладів навчальних занять (РНЗ)	до 2 годин
7	Розроблення презентацій до навчальних занять	нові – до 20 годин оновлені – до 5 годин
8	Створення цифрових матеріалів / наочних матеріалів до навчального заняття	нові – до 5 годин оновлені – до 3 годин
9	Розробка навчально-дидактичного забезпечення до практичних занять	нові – до 5 годин оновлені – до 3 годин
10	Розроблення контрольних завдань: вхідне діагностування	до 10 годин на 1 освітню програму
11	Оновлення контрольних завдань: вхідне діагностування	до 3 годин на 1 освітню програму
12	Розроблення контрольних завдань: підсумкове тестування / портфоліо / практичні роботи	до 5 годин на одну тему навчального заняття
13	Оновлення контрольних завдань: підсумкове тестування / портфоліо / практичні роботи	до 2 годин на одну тему навчального заняття
14	Упорядкування контрольних завдань: підсумкове тестування / портфоліо / практичні роботи	до 10 годин на одну освітню програму
15	Підготовка методичних матеріалів *(виступів, відео, презентацій тощо)* та участь у методичних заходах Академії *(семінар, тренінги тощо)*	до 20 год за 1 захід
16	Робота в науково-методичній / вченій раді Академії	кількість годин за фактично відпрацьований час
17	Робота в секторі, науково-методичній комісії (підкомісії), Науково-методичній раді Міністерства освіти і науки України, консультування та експертна діяльність у робочих і дорадчих органах органів державної влади та місцевого самоврядування	кількість годин за фактично відпрацьований час

Людмила ЛУЗАН
Тетяна ПАПЕРНОВА
Ірина КОНОНЕНКО

Додаток 4
до Положення про норми часу
наказ № 110 від 29.12.2025 р.

Перелік видів *організаційної* роботинауково-педагогічних працівників КВНЗ «Харківська академія неперервної освіти»

№з/п	Назва виду роботи	Норми часу в годинах
1	Організація та проведення освітніх та наукових заходів (*конференцій, вебінарів, тренінгів, круглих столів, тематичних дискусій, конкурсів, фестивалів тощо*)	до 10 годин на один захід
2	Організаційна робота зі слухачами курсів підвищення кваліфікації (*Виконання обов'язків куратора навчальної групи*)	- до 25 годин/ 1 група – курси за освітньою програмою 110 год; - до 20 годин/ 1 група – курси за освітньою програмою 75 год; - до 15 годин/ 1 група – курси за освітньою програмою 36 год; - до 10 годин/ 1 група – курси за освітньою програмою 15 год - до 3 годин / 1 група - курси за освітньою програмою 6 год
3	Виконання обов'язків керівника освітньої програми	до 10 годин на одну освітню програму
4	Участь у засіданні кафедри (секції)	2 години на одне засідання
5	Підготовка планів, звітів та іншої документації, що пов'язана з основною роботою.	- завідувач кафедри, секції – до 80 годин на рік; - інші науково-педагогічні працівники – до 30 годин на рік

Людмила ЛУЗАН
Тетяна ПАПЕРНОВА
Ірина КОНОНЕНКО